

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН,
УПРАВЛІННЯ І БІЗНЕСУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для самостійної роботи студентів

з дисципліни ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА БІЗНЕСУ

для студентів	2 курсу, 1 курсу за скороченим терміном навчання
підготовки	першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань	05 – Соціальні та поведінкові науки
спеціальності	051 – Економіка
освітньо-професійної програми	Економіка підприємства і бізнес-аналітика
факультету	Міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу

Хмельницький – 2024 р.

Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з дисципліни «Економічна безпека бізнесу» підготовки фахівців на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти спеціальності 051 - Економіка

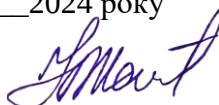
РОЗРОБНИКИ: Мєшкова-Кравченко Н.В., старший викладач кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки.

Рецензент: Олійник Н.М., доцент кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки, к.т.н., доцент.

Затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки

Протокол № 1 від «02» 09 2024 року

В.о. завідувача кафедри

Наталія ШАНДОВА

УЗГОДЖЕНО:

З НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИМ ВІДДІЛОМ

Реєстраційний номер № 54/031-04.09.2024

ВСТУП

Якісні зміни в економіці в сучасних умовах пред'являють особливі вимоги до рівня компетентності фахівців різних рангів. У зв'язку з цим особливого значення набуває підготовка майбутніх фахівців, що глибоко розуміють теорію сучасної економіки та вміють ефективно використовувати отримані знання на практиці.

Метою навчальної дисципліни «Економічна безпека бізнесу» є ознайомлення з концепцією та складовими економічної безпеки бізнесу, формування здатності приймати управлінські рішення щодо економічної безпеки бізнесу.

Самостійна робота студентів направлена на розвиток пізнавальної самостійної діяльності студентів по опануванню знаннями дисципліни, а також на розвиток їх ініціативи та відповідальності.

Мета самостійної роботи – формування у студентів здатності самостійно мислити; оволодіти базовими поняттями, опанувати новітніми теоретичними підходами до здійснення ефективної діяльності підприємства та прикладним інструментарієм оцінки результативності функціонування підприємства на такому рівні, щоб після закінчення навчання можна було на високому професійному рівні вирішувати проблеми, пов'язані з підвищенням ефективності діяльності підприємства, приймати зважені рішення, спрямовані на посилення конкурентних позицій підприємства.

Самостійна робота студентів з даної дисципліни передбачає опрацювання лекційного матеріалу, самостійне вивчення окремих теоретичних питань тем дисципліни, виконання індивідуальних робіт, що є обов'язковими видами самостійної роботи студента.

При виникненні складностей при опрацюванні зазначених теоретичних питань, студент отримує необхідні консультації у викладача-лектора під час проведення індивідуально-консультаційних занять. Виконання *індивідуальних робіт* контролюється викладачем, що проводить практичні заняття. ***Варіанти обираються за списком студентів у групі.*** Контроль за опрацюванням теоретичних питань, що виносяться на самостійний розгляд, здійснюється шляхом тестування на практичних заняттях та включення цих питань до завдань рубіжної контрольної роботи (поряд з теоретичними питаннями, що розглядаються під час лекцій); оцінюванням результатів опрацювання матеріалу лекцій в системі Moodle, оцінювання виконання індивідуальних робіт.

Види обов'язкової самостійної роботи, форми контролю та оцінка в балах наведені в таблиці 1.

Окрім обов'язкових передбачаються вибіркові види самостійної роботи: - участь у конференціях, підготовка наукових публікацій. Також враховується при оцінюванні активна участь студента у всіх видах робіт при вивченні дисципліни. Види вибіркової самостійної роботи, форми контролю та оцінка в балах наведені в таблиці 2.

1. ВИДИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Таблиця 1

Обов'язкова самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форми контролю та звітності	Максимальна кількість балів
1	Поняття та основні категорії економічної безпеки бізнесу Економічна безпека як умова діяльності та розвитку підприємства. Цілі економічної безпеки підприємства. Загрози економічній безпеці бізнесу.	12	тестування на практ. заняттях, опрацювання лекційного матеріалу в системі Moodle	1
2	Індикатори та складові економічної безпеки підприємства Кадрова безпека бізнесу. Техніко-технологічна безпека бізнесу. Інформаційна безпека бізнесу. Правова безпека бізнесу. Екологічна безпека бізнесу. Силова безпека бізнесу. Ринкова безпека бізнесу. Інтерфейсна безпека бізнесу.	12	тестування на практ. заняттях, опрацювання лекційного матеріалу в системі Moodle	1
3	Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної безпеки бізнесу Методологія обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки. Організація інформаційно-аналітичної діяльності бізнесу. <i>Індивідуальна робота 1.</i> Оцінка економічної безпеки суб'єкта господарювання.	14	тестування на практ. заняттях, опрацювання лекційного матеріалу в системі Moodle, оцінювання індивід. роботи	1 12
4	Комерційна таємниця Сутність комерційної таємниці. Класифікація відомостей комерційної таємниці. Джерела витоків та захист комерційної таємниці.	12	тестування на практ. заняттях, опрацювання лекційного матеріалу в системі Moodle	1
5	Управління економічною безпекою підприємства Служба безпеки підприємства та конкурентна розвідка. Основні принципи побудови системи безпеки підприємства.	12	тестування на практ. заняттях, опрацювання лекційного матеріалу в системі Moodle	1
6	Методичне забезпечення оцінювання та управління економічною безпекою підприємства	12	тестування на практ. заняттях,	

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форми контролю та звітності	Максимальна кількість балів
	Управління економічними ризиками підприємства. Технологія моделювання стану економічної безпеки підприємства.		опрацювання лекційного матеріалу в системі Moodle	1
7	Фінансово-економічна безпека бізнесу Фінансова безпека в системі економічної безпеки підприємства. Види фінансової безпеки. Взаємозалежність фінансової безпеки держави і підприємства. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства. <i>Індивідуальна робота 2.</i> Оцінка фінансової безпеки бізнесу.	14	тестування на практ. заняттях, опрацювання лекційного матеріалу в системі Moodle, оцінювання індивід. роботи	1 12
8	Стратегії забезпечення економічної безпеки бізнесу Сутність стратегії економічної безпеки бізнесу. Стратегії забезпечення економічної безпеки бізнес-процесів підприємств залежно від зон безпеки. Розробка стратегії фінансової безпеки підприємства.	12	тестування на практ. заняттях, опрацювання лекційного матеріалу в системі Moodle	1
Разом		100		32

Таблиця 3

Вибіркові види самостійної роботи

Види самостійної роботи	Рекомендована література	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальна кількість балів
- активна робота під час лекцій, практичних занять, консультацій		протягом семестру		10
- участь у конференціях	Наукові публікації, інформація про діяльність підприємств		публікація	10
- підготовка наукових публікацій				10
Всього балів за вибіркові види самостійної роботи				max10

2. ІНДИВІДУАЛЬНІ РОБОТИ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ЇЇ ВИКОНАННЯ

Оцінити економічну безпеку конкретного суб'єкта господарювання (об'єкта дослідження при проходженні передатестаційної практики або іншого, інформацію про якого можна знайти у відкритих джерелах), на основі порівняння показників за два періоди (інформацію можна використовувати за 2024/2023, 2023/2022 роки).

Рекомендовані показники за окремими напрямками оцінки наведено в таблиці 1. Однак, показники коригуються безпосередньо виконавцем. Зробити висновки щодо зміни рівня економічної безпеки.

Таблиця 1

Рекомендовані показники для оцінки економічної безпеки суб'єкта господарювання

Показники	Методика розрахунку
ВИРОБНИЦТВО І РЕАЛІЗАЦІЯ	
Чистий дохід, тис. грн.	
Темп зміни чистого доходу	
Валовий прибуток, тис. грн..	
Темп зміни валового прибутку	
Чистий прибуток, тис. грн..	
Темп зміни чистого прибутку	
Темп зміни собівартості реалізованої продукції	
Рентабельність активів, %	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Середньорічна вартість активів}}$
Рентабельність реалізованої продукції. %	$\frac{\text{Валовий прибуток}}{\text{Собівартість реалізованої продукції}}$
	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Валовий прибуток}}$
Рентабельність продажу, %	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Валовий прибуток}}$
КАДРОВА БЕЗПЕКА	
Чисельність персоналу	
Темп зміни чисельності персоналу	
Чистий дохід на одного працюючого, тис. грн. /особу	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Чисельність}}$
Озброєність основними засобами, тис. грн. /особу	$\frac{\text{Середньорічна вартість основних засобів}}{\text{Чисельність}}$
	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Чисельність}}$
Частка оплати праці з відрахуваннями на соціальні заходи у витратах, %	
ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА	
Темп зміни основних засобів	
Темп зміни нематеріальних активів	
Придатність основних засобів на кінець року, %	$\frac{\text{Залишкова вартість основних засобів}}{\text{Первісна вартість основних засобів}} \times 100$
	$\frac{\text{Залишкова вартість нематеріальних активів}}{\text{Первісна вартість нематеріальних активів}} \times 100$
Придатність нематеріальних активів на кінець року, %	$\frac{\text{Залишкова вартість нематеріальних активів}}{\text{Первісна вартість нематеріальних активів}} \times 100$

Частка нематеріальних активів в активах на кінець року	
Віддача основних засобів	Чистий дохід Середньорічна вартість основних засобів
Віддача нематеріальних активів	Чистий дохід Середньорічна вартість нематеріальних активів
Частка матеріальних витрат у витратах підприємства, %	Матеріальні витрати Витрати
Рентабельність активної частини основних засобів	Валовий прибуток Середньорічна вартість активних основних засобів
Рентабельність нематеріальних активів	Валовий прибуток Середньорічна вартість нематеріальних активів
ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА	
- Фінансова стійкість	
Коефіцієнт автономії	Власний капітал Активи підприємства
Коефіцієнт фінансової стійкості	Власний капітал + Довгострокові зобов'язання Активи підприємства
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Власний оборотний капітал Власний капітал
- Платоспроможність	
Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	Оборотні активи Поточні зобов'язання
Коефіцієнт швидкої ліквідності	Оборотні активи – Запаси Поточні зобов'язання
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Грошові кошти Поточні зобов'язання
- ділова активність	
Коефіцієнт оборотності активів	Чистий дохід Середньорічна вартість активів
Коефіцієнт оборотності запасів	Чистий дохід Середньорічна вартість запасів
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Чистий дохід Середньорічний розмір дебіторської заборгованості
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Чистий дохід Середньорічний розмір кредиторської заборгованості

Індивідуальна робота 2

ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ

Оцінити фінансову безпеку бізнесу потенційних партнерів, застосовуючи адаптований метод «Квадрат потенціалу» і на основі цього визначити надійність партнера.

Векторами у моделі визначені: 1 вектор – обсяг і реалізація; 2 вектор – фінансова стійкість; 3 вектор – платоспроможність; 4 вектор – ділова активність. Показники сформовані так, щоб їх можна було розрахувати на основі щорічної фінансової звітності. Коефіцієнт чутливості визначено експертним шляхом.

Інформація зі щорічної фінансової звітності передбачуваних партнерів наведено в таблицях.

Спочатку необхідно розрахувати показники окремих підприємств. розрахунки здійснити відповідно до варіанта.

Варіант 1, 6 – Підприємство 1

Варіант 2, 7 – Підприємство 2

Варіант 3, 8 – Підприємство 3

Варіант 4, 9 – Підприємство 4

Варіант 5, 10 – Підприємство 1

Надалі необхідно обмінятися інформацією розрахунків за конкретним підприємством для виконання завдання

Вихідна інформація

Підприємство 1.

Таблиця 1.1.1.

Інформація зі звіту про фінансові результати

Показники	Досліджуваний рік	Базовий рік
Чисельність персоналу, осіб	210	
Чистий дохід, тис. грн.	156499	10228
Валовий прибуток, тис. грн.	11555	8324
Чистий прибуток, тис. грн.	6805	4444

Таблиця 1.1.2.

Інформація зі звіту про фінансовий стан

Показники	Досліджуваний рік	
	на початок періоду	на кінець періоду
Активи підприємства, тис. грн.	77081	117131
Власний капітал, тис. грн.	19991	26796
Дебіторська заборгованість, тис. грн.	38213	67298
Кредиторська заборгованість, тис. грн.	38519	73979
Вартість запасів, тис. грн.	5682	21153
Оборотні активи, тис. грн.	72991	107438
Поточні зобов'язання, тис. грн.	57090	90335
Власний оборотний капітал, тис. грн.		
Грошові кошти, тис. грн.	25006	15766
Довгострокові зобов'язання, тис. грн.	0	0

Підприємство 2.

Таблиця 1.2.1.

Інформація зі звіту про фінансові результати

Показники	Досліджуваний рік	Базовий рік
Чисельність персоналу, осіб	65	
Чистий дохід, тис. грн.	8467	5899
Валовий прибуток, тис. грн.	810	386
Чистий прибуток, тис. грн.	- 89	-223

Таблиця 1.2.2.

Інформація зі звіту про фінансовий стан

Показники	Досліджуваний рік	
	на початок періоду	на кінець періоду
Активи підприємства, тис. грн.	33839	35335
Власний капітал, тис. грн.	31424	31335
Дебіторська заборгованість, тис. грн.	1617	2933
Кредиторська заборгованість, тис. грн.	1373	2391
Вартість запасів, тис. грн.	177	145
Оборотні активи, тис. грн.	2155	5377
Поточні зобов'язання, тис. грн.	2015	4000
Власний оборотний капітал, тис. грн.		
Грошові кошти, тис. грн.	362	2299
Довгострокові зобов'язання, тис. грн.	0	0

Підприємство 3.

Таблиця 1.3.1.

Інформація зі звіту про фінансові результати

Показники	Досліджуваний рік	Базовий рік
Чисельність персоналу, осіб	272	
Чистий дохід, тис. грн.	202014	128441
Валовий прибуток, тис. грн.	55372	22184
Чистий прибуток, тис. грн.	13206	3018

Таблиця 1.3.2.

Інформація зі звіту про фінансовий стан

Показники	Досліджуваний рік	
	на початок періоду	на кінець періоду
Активи підприємства, тис. грн.	144479	159974
Власний капітал, тис. грн.	42454	55660
Дебіторська заборгованість, тис. грн.	29657	44605
Кредиторська заборгованість, тис. грн.	22169	25488
Вартість запасів, тис. грн.	22521	19243
Оборотні активи, тис. грн.	54028	69270
Поточні зобов'язання, тис. грн.	50975	59964
Власний оборотний капітал, тис. грн.		
Грошові кошти, тис. грн.	940	4672
Довгострокові зобов'язання, тис. грн.	44050	44350

Підприємство 4.

Таблиця 1.4.1.

Інформація зі звіту про фінансові результати

Показники	Досліджуваний рік	Базовий рік
Чисельність персоналу, осіб	467	
Чистий дохід, тис. грн.	81767	177776
Валовий прибуток, тис. грн.	221	110
Чистий прибуток, тис. грн.	25	-153

Таблиця 1.4.2.

Інформація зі звіту про фінансовий стан

Показники	Досліджуваний рік	
	на початок періоду	на кінець періоду
Активи підприємства, тис. грн.	75733	115975
Власний капітал, тис. грн.	80	8452
Дебіторська заборгованість, тис. грн.	46224	75382
Кредиторська заборгованість, тис. грн.	32033	36036
Вартість запасів, тис. грн.	16959	14013
Оборотні активи, тис. грн.	64310	91403
Поточні зобов'язання, тис. грн.	58613	87523
Власний оборотний капітал, тис. грн.		
Грошові кошти, тис. грн.	915	585
Довгострокові зобов'язання, тис. грн.	0	0

Методичні рекомендації

Таблиця 2

Групи показників, за якими здійснюється оцінка

Показники	Методика розрахунку	Оптимальне значення	Розрахунок, значення
Обсяг і рентабельність			
Чистий дохід, тис. грн.			
Темп зміни чистого доходу			
Валовий прибуток, тис. грн..			
Темп зміни валового прибутку			
Чистий прибуток, тис. грн.			
Темп зміни чистого прибутку			
Рентабельність активів, %	<u>Чистий прибуток</u> Середньорічна вартість активів		
Рентабельність продажу, %	<u>Валовий прибуток</u> Чистий дохід		
Фінансова стійкість			
Коефіцієнт автономії	<u>Власний капітал</u> Активи підприємства	> 0,5	
Коефіцієнт фінансової стійкості	<u>Власний капітал + Довгострокові зобов'язання</u> Активи підприємства	0,7-0,9	

Показники	Методика розрахунку	Оптимальне значення	Розрахунок, значення
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$\frac{\text{Власний оборотний капітал}}{\text{Власний капітал}}$	> 0,1	
Платоспроможність			
Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	$\frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	>1,5-2,5	
Коефіцієнт швидкої ліквідності	$\frac{\text{Оборотні активи} - \text{Запаси}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	>0,6-0,8	
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\frac{\text{Грошові кошти}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	>0,2-0,35	
Ділова активність			
Коефіцієнт оборотності активів	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середньорічна вартість активів}}$		
Коефіцієнт оборотності запасів	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середньорічна вартість запасів}}$		
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середньорічний розмір дебіторської заборгованості}}$		
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середньорічний розмір кредиторської заборгованості}}$		

Алгоритм оцінки

1. Розрахувати визначені показники кожного підприємства та занести в таблицю

Таблиця 3

Оціночні показники

Показники	Коефіцієнт чутливості	Значення показника			
		Підприємство 1	Підприємство 2	Підприємство 3	Підприємство 4
Обсяг і рентабельність					
Чистий дохід, тис. грн.	1,1				
Темп зміни чистого доходу	1,1				
Валовий прибуток, тис. грн..	1,15				
Темп зміни валового прибутку	1,1				
Чистий прибуток, тис. грн.	1,15				
Темп зміни чистого прибутку	1,1				
Рентабельність активів, %	1,15				
Рентабельність продажу, %	1,15				

Фінансова стійкість					
Коефіцієнт автономії	1,3				
Коефіцієнт фінансової стійкості	1,4				
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	1,3				
Платоспроможність					
Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	1,4				
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,3				
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	1,3				
Ділова активність					
Коефіцієнт оборотності активів	1,2				
Коефіцієнт оборотності запасів	1,2				
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	1,2				
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	1,4				

2. Для кожного показника знаходять його найкраще значення і проводять ранжирування підприємств з визначенням відповідного місця (a_{ij}).

Таблиця 4

Визначення місця підприємства

Показники	Коефіцієнт чутливості	Місце підприємства	Зважена оцінка
Обсяг і рентабельність			
Чистий дохід, тис. грн.	1,1		
Темп зміни чистого доходу	1,1		
Валовий прибуток, тис. грн..	1,15		
Темп зміни валового прибутку	1,1		
Чистий прибуток, тис. грн.	1,15		
Темп зміни чистого прибутку	1,1		
Рентабельність активів, %	1,15		
Рентабельність продажу, %	1,15		
<i>Разом</i>			
Фінансова стійкість			
Коефіцієнт автономії	1,3		
Коефіцієнт фінансової стійкості	1,4		
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	1,3		
<i>Разом</i>			
Платоспроможність			
Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	1,4		
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,3		
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	1,3		
<i>Разом</i>			
Ділова активність			
Коефіцієнт оборотності активів	1,2		
Коефіцієнт оборотності запасів	1,2		
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	1,2		
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	1,4		
<i>Разом</i>			

3. Довжину векторів визначаємо за формулою:

$$B_{pj} = 100 - \left(\sum_{i=1}^n a_{ij} \times k_i - \sum_{i=1}^n k_i \right) \times \frac{100}{\sum_{i=1}^n k_i \times (m-1)},$$

де B_{pj} – p -й вектор для j -го підприємства;

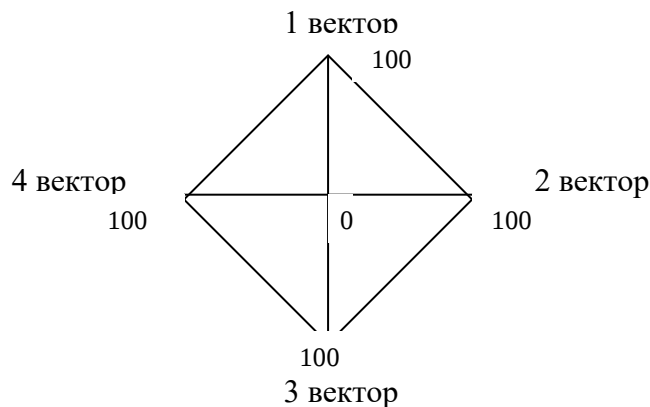
a_{ij} – місце j -го підприємства за i -м показником;

k_i – коефіцієнт чутливості i -го показника;

n – кількість показників у групі;

m – кількість підприємств.

4. Визначивши довжину всіх векторів, креслимо квадрат потенціалу підприємства і робимо відповідні висновки.

При формулюванні висновків слід враховувати:

1. Форма квадрата потенціалу може бути двох типів. Перший тип має правильну форму квадрата (тобто вектори, що створюють його, є однаковими або наближаються до цього). Другий тип має спотворену форму квадрата з таких причин: або один вектор розвинутий більше за інші (“хворобливий” вектор), або всі вектори розвинуті по-різному (дисгармонія векторів). Якщо квадрат потенціалу наближається до другого типу, то діяльність підприємства не збалансована, і надійність даного підприємства як партнера потребує додаткового вивчення..

2. Надійність підприємства можна класифікувати за ступенями як велика (довжина векторів перебуває в межах 70-100), середня (у межах 30-70), мала (до 30 умовних одиниць).

3. Зовнішній контур квадрата окреслює можливості підприємства щодо досягнення оптимальних параметрів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

а) основна (базова)

1. Марченко О.С. Економічна безпека підприємства: навч. посіб. Харків: Право, 2022. 246 с.
2. Економічна безпека підприємства: навч. посіб. / Г.В. Блакита та ін. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021, 304 с.
3. Карачина, Н. П., Вітюк А.В. Економічна безпека : електронний навч. посіб. комбінованого (локального та мережного) використання. Вінниця : ВНТУ, 2023. 112 с.
4. Левченко О.М., Шалімова Н.С., Грінка Т.І., Сторожук О.В. Інформаційне та обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства : навч. посіб. Кропивницький: ЦНТУ. 2022. 190 с.

б) додаткова

5. Алькема В.Г., Літвін Н.М., Кириченко О.С., Економічна безпека інноваційного підприємства : навч. посіб. Київ: ВНЗ «Університет економіки та права «Крок», 2015. 320с.
6. Андрушків Б.М. Малюта Л.Я. Економічна та майнова безпека бізнесу: навч. посіб. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2016. 180 с.
7. Безпека підприємництва: монографія / Л.В. Рибальченко, Е.В. Рижков, С.М. Тютченко та ін.. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2020.180 с.
8. Економічна безпека підприємництва в Україні: монографія /Г.В.Ситник, Г.В.Блакитна, Н.М.Гуляєва та ін. Київ: Київ. нац. торг.-екон.ун-т, 2020. 284 с.
9. Економічна безпека підприємства / за заг. ред. А.М. Дідика. Львів: Ліга-Прес, 2018. 300 с.
10. Іванова Н.С. Економічна безпека: навч. посіб. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 139 с.
11. Краснокутська Н.С. Коптєва Г.М. Стратегії забезпечення економічної безпеки бізнес-процесів підприємства. Вісник НТУ «ХПІ». №3.2021. С. 3-6.
12. Кузенко Т.Б., Сабліна Н.В. Фінансова безпека підприємства: навч. посіб. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 123 с.
13. Мельник С. Управління фінансовою безпекою підприємств: монографія. НУ «Львівська політехніка», ТЗОВ «Видавнича група «Бухгалтери України», 2019. 624 с.
14. Небава М.І. Міронова Ю.В. Економічна безпека підприємства : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2017. 73 с.
15. Соломіна Г.В. Забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємництва: навч. посіб. Дніпро: ДДУВС, 2018. 234 с.
16. Стечишин Юрій. Визначення ролі та місця інформаційно-аналітичного забезпечення в системі економічної безпеки. Вчені записки Університету «КРОК». №1(69). 2023. С.110-119
17. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
18. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
19. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.99 № 290. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>
20. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>
21. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>